

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 27.01.2005
COM(2005) 17 končno

**SPOROČILO KOMISIJE
SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU**

Pregled okoljske politike za leto 2004

{SEC(2005) 97}

1. UVOD

Ta Pregled okoljske politike (POP) obsega poročilo o napredovanju na področju okoljske politike EU v letu 2004 in napoved za prihodnje leto (podrobnejši podatki so v prilogi). POP je prispevek k Lizbonskemu procesu in glede na osredotočenost Lizbonskega procesa na vmesni pregled je letošnji pregled posebej usmerjen na odnos med okoljem in gospodarstvom. Obsega tudi pregled napredka v okviru Šestega akcijskega programa za okolje, ki še naprej predstavlja skupni okvir okoljske politike EU. Izhaja iz nedavnega pregleda cardifskega procesa vključevanja okolja¹ in vsebuje poročilo o izvajanju obstoječe okoljske zakonodaje v državah članicah.

V preteklem letu se je zgodilo naslednje:

- širitev EU, ki vpliva na prihodnjo politiko, saj morajo nove države članice izvajati obstoječo okoljsko zakonodajo EU;
- intenzivne razprave o okoljski politiki in konkurenčnosti z vidika Lizbonske strategije;
- razprave o pregledu in izvajanju Strategije EU za trajnostni razvoj;
- ukrepi za spodbujanje bolj trajnostne proizvodnje in potrošnje (SPC), vključno z Akcijskim načrtom za okoljske tehnologije;
- priprava na trgovanje z emisijami in strategije za podnebne spremembe po letu 2012;
- prizadevanja za doseganje cilja EU glede zaustavitve izgubljanja biotske raznovrstnosti do leta 2010;
- razvoj dogodkov na področju medinstitucionalnih razprav in pripravljalnega dela za REACH;
- posvetovanje o tematskih strategijah, ki bodo predstavljene leta 2005 in podane na Šestem akcijskem programu za okolje;
- predstavitev Akcijskega načrta za okolje in zdravje na ministrski konferenci Svetovne zdravstvene organizacije.

2. EKOLOŠKO UČINKOVITE INOVACIJE IN UČINKOVITOST VIROV, KLJUČNI ZA VEČJO KONKURENČNOST

Poudarki

V preteklem letu so v razpravah o politikah EU prevladovala vprašanja konkurenčnosti, pri katerih se je pokazalo, da obstaja vedno večje soglasje o prispevku ekoloških inovacij in učinkovitosti virov h konkurenčnosti EU in o tržnih priložnostih, ki jih ponujajo.

¹ COM(2004)394

V teku so prizadevanja za boljšo ureditev, ki bi izboljšala uporabo presoje vpliva in tudi poenostavila okoljsko zakonodajo, da bi bila stroškovna učinkovitost nove zakonodaje čim večja.

V poročilu Kok je poudarjen pomen okoljskega trajnostnega razvoja in socialne kohezije v procesu rasti in ustvarjanja zaposlitev, in kaj bi lahko Evropa pridobila z inovativnimi ekološko učinkovitimi izdelki in procesi.

Drugi dogodki so skušali čim bolj povečati prispevek okolja k rasti BDP in zaposlovanju:

- izvajanje Akcijskega načrta Komisije za okoljske tehnologije dobro napreduje;
- nizozemsko predsedovanje je poudarilo pomen ekoloških inovacij za „Čisto, pametno in konkurenčno Evropo“;
- korak naprej je bil storjen s posvetovanjem interesnih skupin o tematskih strategijah Komisije za upravljanje z naravnimi viri ter preprečevanje nastajanja odpadkov in njihovo recikliranje. Tudi to bo prispevalo k boljši ureditvi;
- Komisija je objavila smernice za državne in lokalne oblasti glede zelenih javnih naročil.

Nove ugotovitve²

Obstaja vedno več dokazov, da lahko okoljska politika in ekološke inovacije spodbujajo gospodarsko rast in ohranjajo ter ustvarjajo delovna mesta in tako prispevajo h konkurenčnosti in zaposlovanju. Svetovni trg za okoljsko blago in storitve se širi in je bil v letu 2003 ocenjen na več kot 500 milijard EUR. V Evropi sektor ekoloških industrij zaposluje več kot 2 milijona ljudi, njihovo število pa narašča za okoli 5 % na leto. Ekološko učinkovitim proizvodom se obetajo dobre tržne priložnosti. Z nastajanjem velikih dinamičnih gospodarstev, kot so Brazilija, Indija ali Kitajska, pritisk na naravne vire narašča in povečuje globalne emisije onesnaževal, kar zahteva večjo učinkovitost na področju energije in virov tam in doma. Države, kot je Kitajska, vedno bolj prepoznavajo okoljske omejitve hitrega gospodarskega razvoja, kar vodi k vedno večji osveščenosti glede potrebe po trajnostnem razvoju in tako odpira trg za okoljske tehnologije.

Nedavna poročila na primer kažejo, da:

- je neto vpliv okoljske politike na delovna mesta nevtralen ali rahlo pozitiven;
- so ekološke industrije bolj uspešne kot ostalo gospodarstvo;
- ukrepi za obnovljive energetske vire in energetske učinkovitost povečujejo varnost oskrbe z energijo in zmanjšujejo gospodarske izgube zaradi nepredvidljivosti cene nafte ter zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov in odpadke iz končnih virov;
- učinki konkurenčnosti izdatkov industrijskega onesnaževanja zraka so v splošnem omejeni;

² SEC(2005)97

- vedno več podjetij in vlagateljev kaže proaktiven interes za okoljevarstveno učinkovitost in številne nedavne raziskave kažejo, da je dobro upravljanje okolja povezano z večjo splošno in finančno učinkovitostjo, poleg tega pa odpira tudi nove trge.

Izgledi za leto 2005

Cilj številnih ukrepov je pomagati EU, da v celoti izkoristi prispevek, ki ga okoljska politika lahko da konkurenčnosti EU. Na primer:

- obveznosti EU in nacionalne obveznosti za izvajanje Akcijskega načrta za okoljske tehnologije;
- upoštevanje kako bi cene bolje vključevale stroške v družbo
- tematske strategije za trajnostno rabo naravnih virov in za preprečevanje nastajanja odpadkov in njihovo recikliranje.

Komisija bo še naprej sodelovala z drugimi državami pri spodbujanju bolj trajnostnega razvoja. Zlasti bo razvijala dialog z gospodarstvi v vzponu, kot je Kitajska, ki imajo podobne poglede na trajnostni razvoj, z namenom nadaljevati mednarodne ukrepe, potrebne za reševanje globalnih okoljskih problemov, preprečevati konkurenco, ki izhaja iz zmanjševanja okoljevarstvenih standardov, in spodbujati sprejemanje ekoloških inovacij in bolj trajnostnih izdelkov in procesov.

Pomembno je tudi neprestano prizadevanje za poenostavitev in izboljšavo okoljske zakonodaje. Tudi reševanje podnebnih sprememb, zmanjševanje izgubljanja biotske raznovrstnosti in izboljševanje našega razumevanja povezav med okoljem in zdravjem lahko pripomore k dolgoročni gospodarski rasti ter izboljšuje okolje in kakovost življenja.

3. DOSEŽKI, TRENDI IN IZGLEDI NA TREH PREDNOSTNIH PODROČJIH

Podnebne spremembe, izgubljanje biotske raznovrstnosti in vplivi okolja na zdravje sodijo h glavnim prednostnim nalogam v okviru Šestega akcijskega programa za okolje.

3.1. Podnebne spremembe

Poudarki

Ratifikacija Kjotskega protokola s strani Rusije pomeni, da bo ta začel veljati na začetku leta 2005.

Komisija se pripravlja na največji svetovni sistem trgovanja z emisijami toplogrednih plinov, in sicer s sprejetjem predpisov o registrih ter smernic za spremljanje in poročanje ter z odobritvijo 21 nacionalnih načrtov za dodelitev pravice do emisije energetske intenzivnim objektom. Sistem, ki bo omogočal zmanjševanje emisij toplogrednih plinov z najmanjšimi možnimi stroški, se je začel 1. januarja 2005.

V pomoč pri boju proti podnebnim spremembam Komisija še naprej spodbuja vključevanje okoljskih vidikov na druga področja politike, zlasti na področje prometa in razvojnih pomoči. Nedavno je dala tudi tri predloge za spodbujanje učinkovitejše rabe energije.

Nove ugotovitve²

Zadnji podatki o emisijah toplogrednih plinov in nova odkritja o možnih razsežnostih podnebnih sprememb in njihovih vplivih so še vedno razlog za zaskrbljenost. Emisije toplogrednih plinov so se rahlo zmanjšale, vendar ne dovolj, da bi postavile EU-15 na linearno krivuljo izpolnjevanja kjotskih ciljev. Skupno 12 od 25 držav članic je imelo emisije nad to linearno krivuljo.

Trendi v številnih sektorjih ostajajo zaskrbljujoči. Zadnje statistike kažejo, da so emisije toplogrednih plinov iz sektorja za promet naraščale in do leta 2002 skoraj za 22 % presegle stopnjo iz leta 1990 v EU-15, pri čemer še ni bilo delitve med rastjo emisij iz prometa in gospodarsko rastjo.

Tekom leta so se pojavila nova odkritja o morebitnih stroških neuspešnega reševanja podnebnih sprememb, vključno kot rezultat programa RTD, ki ga financira Skupnost. Predvideva se, da bodo skrajne vremenske razmere, kot je bil vročinski val poleti 2003, zaradi podnebnih sprememb postale bolj pogoste. Podnebne spremembe lahko do leta 2050 povzročijo, da bo 15 % do 37 % vseh živalskih in rastlinskih vrst na poti izumrtja. Ledeniki se hitro topijo, kar bo vplivalo na oskrbo s pitno vodo, namakanje in vodno energijo po Evropi, da ne omenjamo zimskega turizma v Alpah. Zaradi tega se povečujejo stroški zavarovanja in nezavarovana škoda. V zadnjih 20 letih so gospodarske izgube zaradi skrajnih vremenskih dogodkov, ki so deloma posledica podnebnih sprememb, narasle od letnega povprečja manj kot 5 milijard na okoli 11 milijard US dolarjev.

Izgledi za leto 2005

Program za leto 2005 ima tri širše cilje:

- pospešitev izvajanja ukrepov za izpolnjevanje kjotskih obveznosti;
- začetek mednarodnih razprav o globalnih ukrepih za zmanjšanje emisij za obdobje po letu 2012;
- priprava na prilagoditev na neizogibne podnebne spremembe.

3.2. Biotska raznovrstnost

Poudarki

- Vzpostavitev omrežja zaščitene območij v EU-15 Natura 2000 je znatno napredovala s sprejetjem seznama območij za atlantske in celinske regije. Sklep Komisije o preostali biogeografski regiji (Sredozemlje) se pričakuje do začetka leta 2005. Območja, izbrana zaradi ohranitve habitatov in vrst, ki jih je treba ohranjati v EU, zajemajo okoli 17 % ozemlja EU-15. Širitev je prinesla nove izzive in pridobitve glede biotske raznovrstnosti, vključno z novo biogeografsko regijo (panonsko). Korak naprej je bil storjen z določitvijo območij v novih državah članicah v letu 2004. Objavljeno je bilo Sporočilo Komisije o financiranju projekta Natura 2000. Predlogi predpisov za razvoj podeželja in strukturne sklade za obdobje 2007–2013 vključujejo obsežne nove možnosti sofinanciranja.
- Konferenca v Malahide-ju maja 2004 je pokazala, da obstaja jasno soglasje med interesnimi skupinami glede ukrepov, ki jih je treba sprejeti za zaščito biotske

raznovernosti na evropski ravni. Na srečanju so bili izdelani prednostni cilji in naloge za izpolnjevanje obveznosti ustavitve upadanja biotske raznovernosti v EU do leta 2010.

- Konferenca v Bergen-op-Zoom-u novembra 2004 je nadalje opredelila prednostne ukrepe za ohranjanje ptic.
- Predlogi politike za razvoj podeželja po letu 2006 namenajo visoko prednost okoljskim storitvam v kmetijstvu

Na mednarodni ravni je bilo v letu 2004 sprejetih nekaj pomembnih odločitev o globalnih ukrepih za omejitev upadanja biotske raznovernosti:

- Na Sedmi konferenci pogodbenic (COP7) Konvencije ZN o biološki raznovernosti je bil sprejet delovni program za vzpostavitev nacionalnih in regionalnih sistemov zaščitenih območij na kopnem do leta 2010 in na morju do leta 2012 ter za kazalnike za oceno napredka glede globalnega cilja znatnega zmanjšanja stopnje izgubljanja biotske raznovernosti do leta 2010.
- Na prvem srečanju pogodbenic Kartagenskega protokola o biološki varnosti je bila sprejeta odločitev o dokumentacijskih zahtevah in mehanizmih skladnosti za gensko spremenjene organizme (GSO).
- Pogodbenice Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi vrstami (CITES) so se dogovorile za krepitev nadzora nad trgovino s številnimi ogroženimi vrstami, vključno z akcijskim načrtom za nezakonito trgovino s slonovino.

Nove ugotovitve²

Nove študije, objavljene leta 2004, so pokazale, da se polovica od 5.743 znanih zemeljskih vrst dvoživk (dvoživke so dobri kazalci biotske raznovernosti) zmanjšuje, tretjina pa je na poti izumrtja, kar nakazuje morebitno dramatično izgubo vrst. Kažejo tudi potrebo po ohranitvi okoli 43 % evropskih vrst ptic.

Vključevanje vprašanja v zvezi z biotsko raznovernostjo na druga področja politike napreduje. Ekološko kmetovanje narašča, čeprav počasi. Narašča tudi delež porabe v kmetijstvu, namenjen programom za razvoj podeželja in kmetijskega okolja. Prelov ostaja problem in obnovitev staleža je težja, kot je bilo pričakovano.

Izgledi za leto 2005

- Komisija bo objavila Sporočilo o politiki biotske raznovernosti za leto 2005, temelječe na priporočilih konference v Malahide-u in Bergen-op-Zoom-u.
- Komisija bo še naprej podpirala vzpostavljanje in izvajanje mreže Natura 2000, vključno z razširitvijo na nove države članice in na vodno okolje. V skupnem okviru predlogov Komisije za finančni načrt za obdobje 2007–2013 se bo nadaljevalo delo za krepitev sofinanciranja Skupnosti, namenjenega mreži Natura 2000, z namenom zbiranja sredstev, potrebnih v državah članicah.
- Začelo se bo izvajanje Akcijskega načrta Komisije za ekološko hrano in kmetovanje.

- Morska tematska strategija bo predlagala okvir za izdelavo in izvajanje pristopa na podlagi ekosistemov za upravljanje z morji in oceani.

3.3. *Okolje in zdravje*

Poudarki

Akcijski načrt Komisije za področje okolja in zdravja je bil pripravljen za zapolnitev vrzeli v znanju, opredelitev nastajajočih vprašanj in izboljšavo komunikacije. Predstavljen je bil na konferenci Svetovne zdravstvene organizacije o okolju in zdravju v Budimpešti, kjer so ministri za okolje in zdravje iz 52 držav sprejeli Akcijski načrt za okolje in zdravje otrok v Evropi (CEHAPE), ki mu je Komisija izrazila svojo podporo.

Razprava o REACH, predlogu Komisije za nov zakonodajni okvir za kemikalije, se je premaknila v Svet (okolje in konkurenčnost) in Parlament. Delavnica o razširjeni presoji vpliva REACH, ki jo je organiziralo predsedstvo, je zaključila, da so koristi precej večje kot stroški sistema, kar je potrdilo splošni zaključek presoje vpliva s strani Komisije. Razprava je omogočila opredelitev ukrepov za olajšanje izvajanja in tako zmanjšanje stroškov, kakor tudi doseganje celotnih koristi povečane stopnje zaščite zdravja ljudi in okolja. Premaknile so se tudi priprave na izvajanje, vključno s partnerstvi z interesnimi skupinami, ki delujejo v smeri vzpostavitve delovanja sistema in čim večjega zmanjševanja njegovih stroškov ter vzpostavljajo sistem IT ter priprave za smernice za industrijo in države članice.

Evropski register izpustov onesnaževal (EPER), prvi vseevropski javni register izpustov v zrak in vodo iz industrijskih objektov, je omogočil javnosti boljši dostop do okoljskih podatkov.

Skupnost je ratificirala vseevropski sporazum ZN in se je pridružila drugi svetovni konvenciji za odpravljanje onesnaževanja s težko razgradljivimi organskimi onesnaževali (POP). To so strupene snovi, ki se lahko prenašajo na velike razdalje, ostajajo v okolju in se nabirajo(/nalagajo) v prehranjevalni verigi.

Nove ugotovitve²

Približno 2 do 8 % bolezni v EU-25 se lahko pripiše okoljskim dejavnikom, zlasti onesnaženosti zraka in hrupu prometa.

Več je treba storiti za reševanje znanih nevarnosti za zdravje, kot je prevelika izpostavljenost onesnaževalom v zraku, na primer finim delcem in ozonu in nevarnim stopnjam živega srebra v morskih sadežih.

Države članice EU že vlagajo v raziskave in analize za izboljšanje razumevanja, vključno z biološkim monitoringom ljudi, osredotočenim na težke kovine, dioksine, poliklorirane bifenile, endokrine motilce ter astmo in alergije. Ker pa običajno ne uporabljajo enakega metodološkega pristopa, so izidi težko primerljivi.

Izgledi za leto 2005

Nadaljevalo se bo delo za pridobivanje informacij, potrebnih za reševanje nevarnosti, ki jih za zdravje ljudi predstavljajo snovi v okolju :

- prizadevanje za dogovor o predlaganih predpisih REACH za omogočanje strožje presoje in nadzora nad uporabljenimi kemikalijami;
- izvajanje Akcijskega načrta EU za okolje in zdravje, da se začnejo ukrepi v zvezi z biološkim monitoringom za ljudi, raziskavami ter informacijami o okolju in zdravju.

Medtem pa bo Komisija predlagala ukrepe za omejitev izpostavljenosti živemu srebru, pesticidom in onesnaženosti zraka, za kar bo leta 2005 objavila strategije.

4. SOOČANJE Z IZZIVI IZVAJANJA IN BOLJŠE UREDITVE

Poudarki

Čeprav je zakonodaja EU veliko storila za izboljšanje kakovosti okolja, za ustvarjanje nevtralnega terena za podjetja po EU in za spodbujanje novih tržni priložnosti, je prostora za izboljšave še veliko. Izvajanje okoljske zakonodaje EU v celoti za države članice ostaja izziv, vključno z novimi državami članicami. Okoljske zadeve še vedno predstavljajo tretjino vseh odprtih zadev neizvajanja zakonodaje EU v EU-25. V letu 2004 je Komisija analizirala glavna področja težav (odpadki, voda, narava, zaščita in presoja vpliva na okolje) in zdaj sestavlja akcijske načrte za izboljšavo stopnje izpolnjevanja.

Pravilno izvajanje pomeni pravočasen sprejem ustrezne nacionalne zakonodaje in tudi vzpostavitev potrebne infrastrukture. Potreben je tudi inšpekcijski nadzor in ukrepanje zoper tiste, ki delujejo nezakonito. Sredstva Skupnosti morajo še naprej delovati kot katalizator za vlaganja, ki so potrebna v državah članicah.

Potrebna je stalna zavezanost Komisije k boljši ureditvi, kar pomeni oblikovanje zakonodaje EU, ki je bolj jasna, lažje izvedljiva in spodbuja najbolj stroškovno učinkovite rešitve. Komisija še naprej spodbuja prostovoljne pristope, kjer je to primerno, začela pa je presojo sistema EMAS in sistema za podeljevanje znaka za okolje.

Skupnost skuša pri oblikovanju nove zakonodaje predvideti probleme, da zmanjša administrativno obremenitev, čim bolj zniža stroške izpolnjevanja in čim bolj poveča število novih priložnosti. Za to uporablja presoje vpliva, javna posvetovanja in preglede načrtov.

Okoljsko razmišljanje je treba vključiti v druga področja politike in sektorske odločitve, da bi dosegli številne okoljske in širše koristi, ki jih samo z okoljsko politiko ne moremo doseči. Končni pregled cardifškega procesa okoljskega vključevanja daje priporočila za oživljanje procesa vključevanja, vključno s potrebo, da države članice zagotovijo izvajanje Direktive o strateški okoljski presoji v celoti.

Izgledi za leto 2005

Države članice morajo izvajati okoljsko zakonodajo v celoti. Komisija se bo osredotočila na glavna področja, ki se srečujejo z večino problemov. Druga vprašanja, ki jih je treba preučiti, so poenostavitev zakonodaje ter zahteve spremljanja in poročanja.

5. SKLEPI

Razvoj dogodkov na področju okoljske politike na ravni EU in na nacionalni ravni v preteklem letu potrjuje številne trende, opredeljene v Pregledu okoljske politike 2003:

Lizbona in okolje:

- Okolje, vključno z ekološkimi inovacijami, je bistveni element Lizbonske strategije, na podlagi prispevka k trajnostnem gospodarskem razvoju in dolgoročni konkurenčnosti gospodarstva EU. Ta prispevek vključuje zlasti:
 - nadaljnje izboljšanje ekološko učinkovite rabe energije in virov, ki ima za posledico višjo produktivnost virov in tudi zmanjšan pritisk na okolje;
 - izvajanje konkretnih že dogovorjenih ciljev za boj proti podnebnim spremembam in za energetske učinkovitost in bolj trajnostni prometni sistem, med drugimi ukrepi, zahteva tudi:
 - boljšo obveščenost podjetij in državljanov EU o izdelkih, procesih in storitvah, ki pripomorejo k boju proti podnebnim spremembam in okoljskim nevarnostim,
 - boljše odražanje in določanje cen celotnih stroškov, za družbo kot celoto, različnih virov energije ter različnega blaga in storitev, kot so prometne in mobilnostne storitve zaradi bolj trajnostnega načina zadoščanja naraščajočega povpraševanja,
- spodbujanje ekološko učinkovitih inovacij po vseh sektorjih gospodarstva, predvsem z izvajanjem Akcijskega načrta za okoljske tehnologije v celoti (ETAP). Države članice naj vzpostavijo načrte za izvajanje tega akcijskega načrta, spodbujati pa jih je tudi treba, naj razvijejo akcijske načrte za zelena javna naročila. Poleg tega si je po vsej Evropi treba močno prizadevati za resničen napredek pri energetske učinkovitosti.
- dohajanje konkurent EU, kot so Združene države in Japonska, glede ekoloških inovacij. Svetovno povpraševanje po ekoloških inovacijah raste, saj se gospodarstva v vzponu, kot je Kitajska, vedno bolj zavedajo, da bo lahko njihova bliskovita rast kmalu ovirana zaradi okoljskih omejitev. Za soočanje s tem izzivom so potrebne okoljske tehnologije in nove inovacije. Raziskave in „tvegane“ demonstracijske dejavnosti bi morale imeti koristi od podpore javnosti, ki je taka, kot jo uživajo v konkurentih EU.

Okolje v EU

- Šesti okoljski akcijski program predvideva stabilen okvir do leta 2012 za okoljske politike Skupnosti, kakor tudi za vključevanje okoljskih vprašanj v sektorske politike. Štiri glavne prednostne naloge – podnebne spremembe, biotska raznolikost, viri ter okolje in zdravje – zahtevajo ukrepanje na dolgi rok. Obstajajo tudi področja, na katerih je potrebno kratkoročno ukrepanje, saj bi odsotnost ukrepanja lahko pomenila višje stroške v prihodnosti ali nepopravljivo škodo in zapravljenе priložnosti za stroškovno učinkovite rešitve.

In po svetu

- Komisija bo še naprej spodbujala mednarodno sodelovanje v prizadevanju za trajnostni razvoj in bo skušala reševati svetovne in čezmejne okoljske probleme, izpopolnjevala bo okoljsko politiko EU glede svetovnih vprašanj in zagotavljala vključevanje okoljskih zahtev na vsa zunanja področja politike, vključno z varnostno, razvojno, trgovinsko in sosedsko politiko.

Prihajajoče leto

Komisija bo leta 2005 izdala številne pomembne pobude okoljske politike, kar bo v naslednjih letih oblikovalo okoljsko politiko EU:

- sporočila o podnebni politiki EU po letu 2012 (februar 2005) in o gospodarskih instrumentih za reševanje vplivov podnebnih sprememb na letalstvo
- Sporočilo o politiki biotske raznovrstnosti
- tematske strategije o kakovosti zraka, rabi virov in preprečevanju nastajanja odpadkov in njihovem recikliranju, morskem okolju, uporabi pesticidov, mestnem okolju in zemlji.

Osredotočenost na boljše izvajanje

- Okvir okoljske politike je dobro vzpostavljen in vsebuje številne pomembne dele okoljske zakonodaje. Čeprav bo po potrebi predlagana nova zakonodaja, se je treba bolj osredotočiti na izvajanje obstoječih politik in zakonodaje. Cilji in zavezujoči predpisi so določeni in dogovorjeni. Od držav članic je odvisno izvajanje teh politik in omogočanje koristi za družbo kot celoto. Komisija bo povečala prizadevanja za sodelovanje z državami članicami za doseganje boljšega izvajanja.

in nadaljnje izboljševanje oblikovanja okoljske politike

- Okoljska politika vedno bolj temelji na znanju in znanosti. Vendar pa ostajajo široke vrzeli v znanju ter negotovosti, kar zahteva stalna prizadevanja za razvoj baze znanja. Za zapolnitev teh vrzeli so potrebna pomembna raziskovalna in razvojna prizadevanja tako v državah članicah kakor tudi v EU kot celoti. V raziskovalnih programih Skupnosti je treba ponovno preučiti vedno manjšo relativno prednost, ki jo imajo okoljske in energetske raziskave.
- Razviti je treba bolj učinkovit in pregleden skupni informacijski sistem za okolje EU na podlagi sodobnih tehnologij. Tak sistem bi moral služiti nacionalnim potrebam in potrebam EU, pa tudi potrebam državljanov EU po razširjeni Uniji. Evropska agencija za okolje lahko s svojimi obsežnimi mrežami v tem okviru igra koristno vlogo.
- Komisija si prizadeva stalno izboljševati način oblikovanja in izvajanja okoljske politike. Uporaba presoj vpliva in obsežna posvetovanja z interesnimi skupinami so že običajna praksa. Bolj tradicionalni zakonodajni instrumenti se dopolnjujejo s tržno usmerjenimi instrumenti in drugimi sredstvi, da se čim bolj povečajo priložnosti za polno in stroškovno učinkovito izvajanje. Te mešane pristope je treba nadaljevati in razvijati tako na ravni Skupnosti kot na ravni držav članic. Tematske strategije za leto 2005 bodo posebno

pozornost namenjale pristopom, ki pospešujejo okoljske inovacije, stroškovno učinkovitost in vključevanje.

- Proces poenostavljanja zakonodaje je potrebno nadaljevati, da se zmanjšajo administrativne obremenitve javnega sektorja in podjetij ter ohranijo visoki okoljski standardi, poleg tega pa tudi zagotovi nevtralen teren na notranjem trgu. Potrebni so ukrepi na ravni Skupnosti in držav članic. Tematske strategije v letu 2005 ponujajo enkratno priložnost za nadaljnji napredek poenostavitve zakonodaje.

Izpolnitev pričakovanj državljanov EU

- Pri okoljski politiki gre tudi za kakovost življenja. Neposredno zadeva življenje ljudi. Vseevropske javnomnenjske raziskave vedno znova kažejo, da velika večina državljanov EU želi, da se več poudarka daje na okolje in pričakuje, da bodo odločitve prispevale k boljši kakovosti okolja in storitev na ravni EU. Tako je močna evropska okoljska politika prednostna naloga za državljane EU in jim tako približuje Evropo.
- Evropa se mora spopasti z izzivi izkoriščanja okoljskih priložnosti in omejitev v okviru politik rasti in ustvarjanja delovnih mest. To je pomemben pogoj za izboljšanje dobrobiti in bolj nepristransko prihodnost. Evropa mora biti danes dejavna, tako doma kot tudi v svetu.